Vlaams Parlement

stuk **784** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 8 november 2010 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum

betreffende het gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2013

verzendcode: LAN

TOELICHTING

Voedsel is geen product als een ander en kan niet zomaar aan de vrije markt worden overgelaten. Interventie van de overheid is zeker verantwoord in het belang van de volksgezondheid, het inkomen van de landbouwer, dierenwelzijn, ecologische en ruimtelijke aspecten.

Ondanks vele problemen slaagt ons Europese landbouwmodel erin om voldoende en veilig voedsel te produceren. Tegelijk is het systeem aan herziening toe en moeten we ons voorbereiden op een nieuw gemeenschappelijk landbouwbeleid vanaf 2013.

Landbouwbeleid is in de Europese begroting een flinke uitgavenpost maar in het totaal van alle overheidsuitgaven binnen de Europese Unie wordt slechts 1% aan landbouw gespendeerd. Het nieuwe Europese landbouwbeleid is ook in overeenstemming met de nieuwe meerjarenbegroting van de Europese Unie 2013-2020.

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid omvat drie belangrijke pijlers:
– marktondersteuning: 5%;
– rechtstreekse inkomenssteun: 75%;
– plattelandsbeleid: 20%.

In België is landbouw ondertussen een gewestbevoegdheid maar voor Europa blijft België wel het aanspreekpunt.

In de aanloop naar het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2013 werkten de Boerenbond en VODO (Vlaams Overleg Duurzame Ontwikkeling, werkgroep Landbouw) aan een consensustekst, die werd gepubliceerd op 22 december 2009.

Ter voorbereiding van het nieuwe landbouwbeleid na 2013 hield de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid verschillende hoorzittingen waarbij ook het maatschappelijk middenveld betrokken werd.

Dirk PEETERS

Hermes SANCTORUM

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– overwegende dat:
  1° door een sterke wereldwijde bevolkingstoename en door een doorgedreven internationalisering van de landbouw er steeds meer grond in landbouwproductie genomen wordt. De stijgende grondvraag houdt op korte termijn ernstige bedreigingen in op het vlak van klimaat en ecologie en bedreigt zelfs grote bevolkingsgroepen;
  2° net vanwege het feit dat landbouw veel grondoppervlakte inneemt, het van het allergrootste belang is dat de landbouwproductiemethoden geen milieuschade berokkenen en in een geest van het goede 'rentmeesterschap' gebeuren;
  3° ondanks al geleverde inspanningen de landbouwsector in globo mede verantwoordelijk blijft voor een deel van de bekende ecologische problemen op het vlak van verdroging en waterkwantiteit, waterkwaliteit, erosie, luchtvervuiling en vermesting;
  4° de toename van vleesproductie en -consumptie wereldwijd verantwoordelijk is voor ernstige klimaatproblemen (ontbossing, erosie) en dat we op dat vlak steeds meer afhankelijk worden van ingevoerde veevoedergewassen;
  5° de verduurzaming en de transitie van de landbouw geen optie meer is. Het is een must om de uitdagingen op wereldschaal aan te kunnen, om internationale samenwerking aan te houden, om de ecologische en klimaatproblemen het hoofd te bieden;
  6° in het belang van de landbouwsector als geheel, ter ondersteuning van de landbouwer en om milieuproblemen doeltreffend te kunnen aanpakken een sterk – maar voorwaardelijk – gemeenschappelijk landbouwbeleid een noodzaak is en dat een sterke Vlaamse betrokkenheid dan ook meer dan wenselijk is;

– vraagt de Vlaamse Regering:
  1° op het vlak van transitie:
    a) versneld werk te maken van de transitie en verduurzaming van de conventionele landbouw en sneller te gaan dan de huidige planning. Die transitie ook controleerbaar en meetbaar te maken door het stellen van tussentijdse korte- en langetermijndoelen;
    b) in het kader van transitie een beleid te ontwikkelen en Europees te introduceren dat overmatige vleesproductie en -consumptie aan banden legt, dat klemtonen legt op het telen van eigen veevoer en meer grondgebonden veehouderij, dat ons minder afhankelijk maakt van de invoer van soja;
    c) in het kader van het terugdringen van een te hoge vleesconsumptie passende voorlichtingscampagnes op te zetten;
    d) geen genetisch gemanipuleerde gewassen toe te laten in de Europese Unie en er binnen Europa ook geen te telen en Vlaanderen ggo-vrij te houden (ggo: genetisch gemodificeerd organisme);
    e) de teelt van lokaal eiwit sterker aan te moedigen opdat er beter ingespeeld zou kunnen worden op de evolutie naar meer plantaardig eiwit in ons dieet;
  2° op het vlak van plattelandsontwikkeling:
    a) het Vlaamse plattelandsfonds – ter ondersteuning van de bestuurskracht van de plattelandsgemeenten – dat actief wordt vanaf 2011, van Vlaamse geldmiddelen te voorzien en daarvoor geen beroep te doen op Europese gelden van de tweede pijler;
    b) in de tweede pijler meer geld uit te trekken voor de landbouwers die actief meewerken aan de maatschappelijke taken van een verbrede landbouw met oog en aandacht voor:

1) landschapszorg;
2) agromilieumaatregelen;
3) beheersovereenkomsten voor ecologische diensten;
4) dierenwelzijn;
5) behoud en versterking van de biodiversiteit;
6) zorg;

3° op het vlak van internationale, multilaterale handelsakkoorden:
a) aanvullende wettelijke middelen te onderzoeken en ook in te zetten om financiële speculatie tegen landbouwproducten en voedselprijzen tegen te gaan en indien mogelijk te verbieden;
b) erop toe te zien dat landbouwproducten die ingevoerd worden in de Europese Unie, aan gelijkwaardige sociale normen en milieunormen voldoen als de normen die van kracht zijn binnen de Europese Unie, zonder daardoor de interne en lokale buitenlandse markten te ontwrichten;
c) erop toe te zien dat de Europese landbouw hoge kwaliteitsnormen en opgelegde ecologische randvoorwaarden respecteert met de bedoeling enerzijds onze interne markt te blijven voorzien van gezond en kwalitatief voedsel, geteeld in een goede basismilieukwaliteit, en anderzijds goede handelsrelaties aan te houden;

4° op het vlak van de energieafhankelijkheid:
a) de landbouw te begeleiden in de uitstap van de fossiele brandstoffen en om tegelijk de landbouw de mogelijkheid te bieden om groene stroom (wind, zon, warmtekrachtkoppeling, aardwarmte enzovoort) op te wekken als bijproduct bij hun landbouwactiviteit;
b) het telen van energiegewassen (eerste generatie bijvoorbeeld koolzaad) niet langer aan te moedigen en de daarvoor gebruikte gronden opnieuw in te zetten voor voedselproductie;

5° ter ondersteuning van de familiale landbouw:
a) meer financiële ondersteuning te bieden aan familiale landbouwbedrijven via de tweede pijler en hen actiever te betrekken bij de 'verbreding' van de landbouw (hoevetoerisme, zorgboerderijen, landschapszorg, behoud van biodiversiteit) om ervoor te zorgen dat familiale bedrijven een leefbaar inkomen kunnen blijven halen uit hun landbouwactiviteiten;
b) binnen de Europese interne markt in meer ruimte en mogelijkheden te voorzien voor de korteketenverkoop ter ondersteuning van plattelandsontwikkeling en daarvoor ook specifieke Vlaamse instrumenten in te zetten;
c) de vrije vereniging van familiale landbouwers aan te moedigen en financieel te ondersteunen;
d) de administratieve taken te herzien en tot een minimum te beperken;

6° op het vlak van innovatie:
a) meer wetenschappelijk onderzoek te stimuleren op het vlak van niet-chemische gewasbescherming om negatieve invloeden van pesticiden in te dijken;
b) breed wetenschappelijk onderzoek op te zetten naar de oorzaak van de problemen van de plantbestuiving en de bijenverdwijnziekte alsook naar de financieel-economische gevolgen ervan;
c) ook in het landbouwbeleid de principes van 'cradle to cradle' meer ingang te doen vinden;

7° ter ondersteuning van de biolandbouw:
a) meer landbouwers aan te moedigen om daadwerkelijk de overstap te maken naar de biolandbouw en hen daarin effectief en gestructureerd te begeleiden;
b) een aangepaste maar vereenvoudigde labelstructuur uit te werken voor bioproducten;

c) het gebruik van kunstmest en pesticiden terug te dringen door alternatieven verder te ontwikkelen, aan te moedigen en meer in de praktijk te brengen en daardoor biolandbouw meer te benutten in het kader van verbreding van de biodiversiteit en de strijd tegen de klimaatopwarming;
d) de ketens van de bioproducten verder te ontwikkelen en te versterken;
e) in het brede landbouwbeleid veel meer aandacht te hebben voor de sector van de biolandbouw en daartoe aangepaste financiële stimuli uit te werken.

Dirk PEETERS

Hermes SANCTORUM